

STADGAR MED BILAGA
FÖR
SILVERDALENS EVANGELISK LUTHERSKA FÖRSAMLING

STADGAR

§1 KYRKO- OCH FÖRSAMLINGSBEGREPP

Enligt den Heliga Skrift och den evangelisk–lutherska bekännelsen är kyrkan (församlingen) de troendes samfund, där Guds ord predikas rent och klart och de heliga sakramenten förvaltas och utdelas i enlighet med Kristi ord och instiftelse.

Församlingen (lokal församlingen) är en samling troende på en ort, vilka är endräktiga i bekännelsen av Kristi lära och sakramentens bruk och som inrättar sina liv efter Guds ord.

§2 TROSGRUNDVAL

Denna församling vill förbli vid den av Kristi kyrka tiderna igenom orubbligt fasthållna sanningen, att hela Bibeln är alltigenom Guds ofelbara ord med oinskränkt auktoritet, och ansluter sig helt till den evangelisk–lutherska bekännelsen.

Den antar och bekänner, som sanna uttryck för Skriftens lära, den lutherska kyrkans symboliska böcker, som består av:

- Den apostoliska trosbekännelsen
- Den nicænska trosbekännelsen
- Den athanasianska trosbekännelsen
- Den oförändrade augsburgska bekännelsen
- Augsburgska bekännelsens apologi
- Schmalkaldiska artiklarna med traktaten om påvens makt och överhöghet
- Luthers lilla katekes
- Luthers stora katekes
- Konkordieformeln
- Uppsala mötes beslut av år 1593

§3 SAMVERKAN

Församlingen vill samverka med andra organisationer, föreningar och församlingar för att främja den gemensamma uppbyggelsen och spridandet av evangelium. Grundförutsättningen för sådan samverkan är gemensam trosgrundval enligt §2. Församlingsstyrelsen beslutar om samverkan, utifrån vad som bäst anses gagna Guds rike.

§4 FÖRSAMLINGENS UPPGIFT

Församlingens uppgift är att förvalta "*evangelieförkunnelsens och sakramentsförvaltningens ämbete*" (Augsburgska bekännelsen artikel V), dvs

- verka för att människor, både inom och utom Sverige, genom Guds ords predikan måtte omvändas och föras till tro på Kristus
- verka såväl för medlemmarnas som för övrigas uppbyggelse och bevarande i tron och deras stadfastande i sanningen
- förvalta dopets och nattvardens sakrament
- bekämpa allt slags otro och förnekelse

Församlingen handhar även övriga förrättningar, som vigsel och jordfästning.

§5 MEDLEMSKAP

Medlem delar församlingens tro, lära och bekännelse som de uttrycks i §2.

Upptagande i församlingen sker genom det heliga dopet.

Den som redan är döpt, betygar skriftligt i ansökan om medlemskap, inför Gud och församlingen, sin anslutning till stadgarna. Icke konfirmerade barn upptas tillsammans med föräldrar.

Vunnet medlemskap bekräftas vid medlemsmöte, med välsignelse enligt 4 Mos 6:24–27.

Nattvardsberättigade är de medlemmar som äger nödvändig, visad insikt i den kristna tron och som inte genom kyrkotukt avstängts från sakramentet. I avvaktan på ett eventuellt medlemskap, bereds även möjlighet för andra att delta i församlingens nattvardsfirande efter samtal med församlingens föreståndare.

Uteslutning ur församlingen skall ske om medlem framhärdar i falsk lära eller annan uppenbar synd, sedan styrelsen förgäves sökt föra vederbörande tillrätta. Stor hänsyn skall tas till den som är svag i tron, och församlingen skall i kristlig kärlek och med stort tålamod ta sig an denne.

§6 KALLANDE TILL PREDIKOÄMBETET

Till predikoämbetet kallar församlingen, enligt Skriften och den evangelisk-lutherska bekännelsen, sådan man som anses lämplig för uppgiften. Om denne tjänare avviker från något som innefattas i församlingens trosgrundval i §2, har han avfallit och skall avstängas. Med honom skall därefter förfaras som det i §5 angivits för medlem som avfallit.

§7 FÖRSAMLINGSSTYRELSE

Församlingen leds av en styrelse som består av minst tre manliga ledamöter. En av församlingens tjänare utses av årsmötet till församlingsföreståndare och är självskriven ledamot av styrelsen. Styrelsens ordförande väljs av årsmötet. Styrelsen utser inom sig vice ordförande och tillsätter sekreterare och kassör.

Styrelsen är beslutsmässig då minst hälften av ledamöterna, dock minst tre, är närvarande. Som beslut gäller den mening som får de flesta rösterna. Vid samma röstetal gäller den mening som biträds av ordföranden, utom vid slutna omröstning, då lotten avgör.

§8 FÖRSAMLINGSSTYRELSENS UPPGIFT

Församlingsstyrelsens uppgifter är att

- ordna församlingens predikoverksamhet och sakramentsförvaltning
- ordna undervisning för barn och ungdom i den kristna trosläran
- vaka över medlemmarnas andliga väl och utöva församlingsvård
- motta och pröva ansökan om medlemskap, uppta medlem och föra medlemsförteckning
- förbereda kallelse av tjänare och verkställa församlingens beslut
- förvalta församlingens tillgångar
- handha församlingens övriga angelägenheter.

§9 ÅRSMÖTE OCH MEDLEMSMÖTE

Ordinarie årsmöte sammanträder under första kvartalet på tid och plats som styrelsen beslutar. Därutöver kallar styrelsen vid behov till medlemsmöte. Kallelse skall i båda fallen ske minst två veckor i förväg.

Röstberättigad vid årsmöte och medlemsmöte är varje medlem som fyllt 18 år. Som beslut gäller den mening som får de flesta rösterna. Vid samma röstetal gäller den mening som biträds av ordföranden, utom vid slutna omröstning, då lotten avgör. Val av ordförande och övriga ledamöter skall ske med slutna valsedlar.

Vid årsmöte skall följande ärenden behandlas:

- 1 Årsmötet öppnas av styrelsens ordförande med bön och bibelläsning
- 2 Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
- 3 Val av två justeringsmän för årsmötets protokoll

- 4 Fråga om årsmötet blivit stadgeenligt kallat
- 5 Styrelsens och revisorernas berättelse och beslut med anledning därav
- 6 Kallande av församlingsföreståndare för ett år
- 7 Val av styrelseordförande för ett år
- 8 Val av övriga styrelseledamöter och eventuellt suppleanter för ett år
- 9 Val av två revisorer och en suppleant för ett år
- 10 Från styrelsen till årsmötet hänskjutna frågor
- 11 Vid årsmötet väckta frågor
- 12 Avslutning med bibelläsning och bön

§10 STADGEÄNDRING

Paragraferna 2 och 10 i dessa stadgar får ej ändras.

§11 STADGEÄNDRINGSFÖRSLAG

Ändring av övriga paragrafer kan ske om två på varandra följande sammanträden med församlingens medlemmar, varav ett ordinarie årsmöte, så beslutar. Förslag till stadgeändring skall sändas till medlemmarna samtidigt med kallelsen.

§12 UPPLÖSNING

Upplösning av församlingen kan endast ske om två på varandra följande årsmöten så beslutar. Vid en upplösning skall församlingens tillgångar tillfalla organisation som delar församlingens trosgrundval enligt §2.

BILAGA TILL STADGAR

BAKGRUND

Denna församling räknar den 15 oktober 1989 som sin grundläggningdag.

Med anledning av det fortsatta avfallet från Guds Ord inom Svenska Kyrkan, där läroupplösningen idag är i det närmaste total, har undertecknade sett det nödvändigt att finna en lösning, där predikan och sakramentens förvaltande kan ske i överensstämmelse med Guds Ord. Med önskan att förbli vid Guds Ord och den evangelisk-lutherska bekännelsen som sanna uttryck för Skriftens lära, har vi bedrivit detta arbete under mycken bön om att Guds vilja måtte ske och att allt måtte tjäna till Herrens ära och människors frälsning. Enligt mänskligt sätt att se saken, har arbetet gått långsamt. Vi har dock varit måna om att ställningstaganden och lösningar skulle få växa fram. Så har också skett, och när vi nu som yttre bevis på Guds ledning, fått en lämplig gudstjänstlokal "lagd i våra händer", har vi inte kunnat annat än i tacksamhet till all nåds Gud gå till verket med de yttre angelägenheter som bildandet av en församling medför.

Församlingen har vuxit fram ur de s k lågkyrkliga kretsar i vårt land där troheten mot Bibeln, såsom varande Guds alltigenom ofelbara ord med oinskränkt auktoritet (2 Petr 1:21), liksom läran om att hela världen är rättfärdiggjord i Jesus Kristus (Rom 5:18, 2 Kor 5:14), varit utmärkande kännetecken. Detta arv känner sig även denna församling förpliktigad att föra vidare.

Organisatoriskt är församlingens historiska bakgrund närmast att finna inom Missionssällskapet Bibeltrogna Vänner.

STADGARNAS FÖRANKRING

I DEN HELIGA SKRIFT OCH DEN

EVANGELISK-LUTHERSKA BEKÄNNELSEN

För att göra själva stadgarna så enkla och koncentrerade som möjligt, har bl a hänvisningar till Bibeln och Svenska Kyrkans bekännelseskrifter utelämnats där. Då denna grund för stadgarna är nödvändig, och inte minst i vår tid behöver framhållas, följer nedan för respektive paragraf i stadgarna sådana citat och hänvisningar. De förkortningar som förekommer i hänvisningarna har följande innebörd:

Apost	Den apostoliska trosbekännelsen
Ni	Den nicænska trosbekännelsen
Ath	Den athanasianska trosbekännelsen
Augsb	Den oförändrade augsburgska bekännelsen
Apol	Augsburgska bekännelsens apologi
Schmalk	Schmalkaldiska artiklarna med traktaten om påvens makt och överhöghet
LK	Luthers lilla katekes
StK	Luthers stora katekes
Kf	Konkordieformeln
Upps	Uppsala mötes beslut av år 1593.
SKB	Svenska kyrkans bekännelseskrifter, Verbum 1969
B	Lutherska kyrkans bekännelseskrifter, utg G Billing, Gleerups förlag 1895

§1 KYRKO- OCH FÖRSAMLINGSBEGREPP

”... om någon icke har Kristi Ande, så hörer han icke honom till.”
Rom 8:9.

”Guds fasta grund består dock och har detta insegel: Herren känner de sina, och: Vår och en, som åkallar Herrens namn, gånge ifrån orättfärdighet.” 2 Tim 2:19.

”Vidare lära de, att *en* helig kyrka skall äga bestånd till evärdelig tid. Men kyrkan är de heligas samfund, i vilket evangelium rent förkunnas och sakramenten rätt förvaltas. Och för kyrkans sanna enhet är det nog att vara ense i fråga om evanagelii lära och förvaltningen av sakramenten. Och det är icke nödvändigt, att nedärvda människobud eller religiösa bruk eller yttre, av människor föreskrivna former för gudsdyrkan överallt äro lika. Paulus säger ju: *En* tro, *ett* dop, *en* Gud, som är allas Fader etc.” Augsb SKB sid 59, B sid 22.

”Jag tror, att det på jorden finnes en liten hop eller församling av idel heliga under ett huvud, Kristus, kallad tillsammans genom den Helige Ande, i en tro, ett sinne och en kunskap, utrustad med mångahanda gåvor, dock endräktig i kärleken, utan partier och splittring.” St K SKB s 449, B s 361.

”Paulus, genom Guds vilja kallad till Jesu Kristi apostel, och brodern Sostenes till den Guds församling, som är i Korint, de helgade i Kristus Jesus, de kallade heliga, tillika med alla dem som åkalla vår Herre Jesu Kristi namn på varje ort, både deras och vår.” ”Men jag förmanar eder, mina bröder, vid vår Herre Jesu Kristi namn, att I fören alla samma tal, och att inga söndringar må finnas bland eder, utan att I ären fullkomnade i ett sinne och i en mening.” 1Kor 1:1-2,10.

”Men kyrkan är icke blott en gemenskap i yttre ting och ordningar såsom andra världsliga samfund, utan den är i grunden en trons och den Helige Andes gemenskap i våra hjärtan, men den har likväl yttre kännetecken, så att man kan känna igen den, nämligen den rena evangeliska läran och förvaltandet av sakramenten i överensstämmelse med Kristi evangelium.” Apol SKB s 175, B s 126.

§2 TROSGRUNDVAL

”Och så mycket fastare hava vi det profetiska ordet, och I gören väl, att I akten därpå, såsom på ett ljus, som skiner i ett mörkt rum, till dess det dagas och morgonstjärnan uppgår i edra hjärtan, framför allt vetande, att ingen profetia i skriften kommer av egen utläggning. Ty ingen profetia har någonsin framkommit av en människas vilja, utan heliga Guds män hava talat, drivna av den Helige Ande.” 2 Petr 1:19–21.

”All skrift, av Gud ingiven, är ock nyttig till undervisning, till bestraffning, till upprättelse, till tuktan i rättfärdighet, på det att Guds människa må vara fullbordad, till allt gott verk skicklig. 2 Tim 3:16–17.

”Herrens lag är utan brist och vederkvicker själen; Herrens vittnesbörd är fast och gör den enfaldige vis. Herrens befallningar äro rätta och giva glädje åt hjärtat; Herrens bud är klart och upplyser ögonen.” Ps 19:8–9.

”För det första bekänner vi oss till Gamla och Nya testamentets profetiska och apostoliska skrifter såsom Israels rena och klara källa, som allena utgör den enda sanna norm, efter vilken alla lärare och läror böra prövas och dömas.’ Kf SKB s 542, B s 434.

§3 SAMVERKAN

”och när de förnummo den nåd, som var mig given, räckte Jakob och Kefas och Johannes, vilka ansågos för pelare, handen till gemenskap åt mig och Barnabas, att vi skulle gå till hedningarna och de till de omskurna:” Gal 2:9

”Vi tro, lära och bekänna, att den ena kyrkemenigheten icke skall fördöma den andra, därför att den har flera eller färre utvärtes, av Gud icke påbjudna ceremonier än den andra, om de eljest äro eniga i läran och alla dess artiklar ävensom i de heliga sakramentens rätta bruk, såsom det välkända ordet lyder: Dissonantia ieiunii non dissolvit consonantiam fidei, dvs olikhet i fastan upplöser icke endräkten i tron.” Kf SKB s 531, B s 426.

(Se även Kf SKB s 657. B s 532).

§4 FÖRSAMLINGENS UPPGIFT

I denna församling skall, till Kristi rikes tillväxt, allt Guds ord predikas rent och klart och ingenting läras eller tolereras, som i något avseende strider mot Skriftens lära.

”Men I, mina älskade, uppbyggen eder själva på eder allraheligaste tro, bedjande i den Helige Ande, och behållen eder i Guds kärlek och

vänten vår Herre Jesu Kristi barmhärtighet till evigt liv. Och tillrättavisen somliga, dem som tvivla, frälsen somliga, ryckande dem ur elden, förbarmen eder över somliga med fruktan, hatande till och med den av köttet besmittade livklädnaden.” Jud v 20–23.

”Mig är given all makt i himmelen och på jorden. Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem till Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, lärande dem att hålla allt det jag har befallt eder. Och se, jag är med eder alla dagar intill världens ände.” Matt 28:18–20.

”Jag betygar för var och en, som hör orden i denna boks profetia: Om någon lägger något till dem, på honom skall Gud lägga de plågor, som äro skrivna i denna bok. Och om någon tager bort något från orden i denna profetias bok, hans del skall Gud borttaga från livets träd och från den heliga staden, om vilka det är skrivet i denna bok.” Upp 22:18–19.

(Se även 1 Tess 2:13, Apg 20:27, Gal 1:8; 5:9).

§5 MEDLEMSKAP

”Ty i en Ande hava vi alla blivit döpta till en kropp, antingen vi äro judar eller greker, trälar eller fria, och hava alla druckit av en Ande.” 1 Kor 12:13.

”En kropp och en Ande, såsom I ock haven blivit kallade i ett eder kallelsets hopp, en Herre, en tro, ett dop, en Gud och allas Fader, som är över alla, genom alla och i alla!” Ef 4:4–6.

”Men de, som icke vilja lära sig detta (de Tio buden, Fader Vår och Tron), dem skall man säga, att de förneka Kristus och icke äro några kristna. De skola icke heller få tillträde till nattvarden ...” LK SKB s 360, B s 288.

(Se även Joh 3:3,5, Tit 3:4–7, Gal 3:26–28, StK SKB s 472, 484, B s 380, 390).

§6 KALLANDE TILL PREDIKOÄMBETET

Alla kristna har del i det allmänna prästadömet med uppgift att förkunna hans dygder, som har kallat oss *"från mörker till sitt underbara ljus"*. 1 Petr 1:9.

För att ordning må råda i församlingen har Gud förordnat ett särskilt predikoämbete, nämligen Ordets ämbete eller Ordets tjänst, *"genom vilket evangelium förkunnas och sakramenten utdelas"*, Augsburg B s 22. Dess innehavare benämnes i Skriften med olika ord, t ex biskopar eller lärare och evangelister. Det är ett enda ämbete, Andens och försoningens ämbete, *"ty deras av Gud förlånade uppdrag är ett och detsamma"* Schmalk SKB s 351, men detta ämbete har många olika funktioner. Predikoämbetet kan endast anförtros åt män.

Församlingen ensam har rätt att kalla till Ordets ämbete. Denna kallelse är Guds kallelse genom församlingen. De som kallas skall noga prövas utifrån Skriften, vara fast rotade i sanningen och väl skickade att undervisa. Församlingens kallelse bekräftas genom ordinationen eller vigningen. Denna är ej påbjuden i Guds ord, men är en god ordning, som har stöd i apostlarnas eget exempel. *"... vingen innebar icke något annat än ett sådant godkännande."* Schmalk SKB s 352.

"Men I ären ett utvalt släkte, ett konungsligt prästerskap, ett heligt folk, ett egendomsfolk, på det att I skolen förkunna hans dygder, som har kallat eder från mörker till sitt underbara ljus." 1 Petr 2:9.

"Men alltsammans är av Gud, som har försonat oss med sig genom Kristus och givit oss försoningens ämbete. Ty Gud försonade i Kristus världen med sig, icke tillräknande dem deras överträdelser och nedlade hos oss försoningens ord. I Kristi ställe äro vi därför sändebud, likasom förmanade Gud genom oss. Vi bedja i Kristi ställe: Låten försona eder med Gud." 2 Kor 5:18–20.

"Det är ett fast ord: Om någon begär ett biskopsämbete, så åstundar han en god verksamhet. Därför bör en biskop vara ostrafflig, en enda hustrus man, nykter, tuktig, hövisk, gästfri, skicklig att undervisa, icke drinkare, icke våldsam, utan foglig, icke stridslysten, icke girig, väl förestående sitt eget hus och hållande sina barn i lydriad med all värdighet

– men om någon icke vet att förestå sitt eget hus, huru skall han hava vård om Guds församling? – icke nyomvänd, på det att han icke må bliva uppblåst och falla i djävulens dom. Han bör även hava ett gott vittnesbörd av dem som äro utanför, på det att han ej må falla i djävulens försmädelse och snara.” 1 Tim 3:1–7.

”Men i Antiokia, i den därvarande församlingen, voro profeter och lärare, Barnabas och Simeon, som kallades Niger, och Lucius från Cyrene och Manaen, tetrarken Herodes’ fosterbroder, och Saulus. Under det att dessa förrättade Herrens tjänst och fastade, sade den Helige Ande: Avskiljen åt mig Barnabas och Saulus för det verk, vartill jag har kallat dem. Då fastade de och bådö och lade händerna på dem och läto dem fara. Dessa, sålunda utsända av den Helige Ande, foro ned till Seleucia och seglade därifrån till Cypern.” Apg 13:1–4.

”Ty predikoämbetet är förordnat av Gud och har härliga löften, t.ex. ordet i Rom 1: Evangeliet är en Guds kraft till frälsning för var och en som tror. Likaså i Jes 55: Ordet, som utgår ur min mun, skall icke vända tillbaka till mig fåfängt, utan skall verka, vad jag velat o.s.v.” ”Ty kyrkan har i uppdrag av Gud att förordna tjänare, vilket bör vara oss synnerligen tacknämligt, emedan vi veta, att Gud gillar detta ämbete och är närvarande däri.’ Apol SKB s 223, B s 171.

”Om det andliga ståndet lära de, att ingen utan vederbörlig kallelse bör i kyrkan predika offentligen eller förvalta sakramenten.” Augsb SKB s 1, B s 24.

”Därför behåller kyrkan nödvändigtvis sin rätt att kalla. välja och viga sina tjänare.” Schmalk SKB s 351, B s 282.

(Se även Mark 16:15, Apg 10:42, Rom 10:14b–15, 1 Kor 4:1, Apg 6:4, 2 Kor 3:6–8. 2 Tim 2:1–2, Tit 1:5–9, Apg 14:23, 20:28, Ef 4:11–12.)

§7-8 FÖRSAMLINGSSTYRELSE OCH FÖRSAMLINGSSTYRELSENS UPPGIFT

Jesus Kristus är huvud, herre och konung för sin församling på jorden. Han styr och uppehåller församlingen genom nådemedlen och de nådegåvor och tjänster, som han genom den Helige Ande utdelar.

”Kristus är församlingens huvud, och han är själv sin kropps frälsare.”
Ef 5:23b.

”Då sade Pilatus till honom: Så är du då en konung? Jesus svarade: Du säger det, jag är en konung; därtill är jag född, och därtill har jag kommit i världen, att jag skall vittna för sanningen. Var och en som är av sanningen, han hör min röst.” Joh 18:37.

(Se även Joh 13:13, Ps 2:6, Jes 33:22.)

”Så är tron av predikan och predikan genom Guds ord.”
Rom 10: 17.

”Den som tror och bliver döpt, han skall varda frälst, men den som icke tror, han skall varda fördömd.” Mark 16:16.

”Ty jag har från Herren undfått, vad jag också har meddelat eder, att Herren Jesus i den natt, då han vart förrådd, tog ett bröd och tackade och bröt det och sade: Tagen, äten. Detta är min lekamen, som brytes för eder; gören detta till min åminnelse. Sammalunda tog han ock kalken efter måltiden och sade: Denna kalk är det nya förbundet i mitt blod; gören detta, så ofta I dricken, till min åminnelse. Ty så ofta I äten detta bröd och dricken denna kalk, förkunnen I Herrens död, till dess han kommer.” 1 Kor 11:23–26.

(Se även Upp 2:29, 1 Kor 12:4,11.)

”Men i dessa dagar, då lärjungarnas antal förökades, begynte de grekiska judarna att knorra mot hebréerna däröver, att deras änkor blevo förbisedda vid det dagliga betjänandet. Då kallade de tolv hopen av lärjungarna tillsammans och sade: Det är icke tillbörligt, att vi övergiva Guds ord för att tjäna vid borden. Utsen därför, bröder, sju män bland eder, som hava gott rykte om sig och äro fulla av den Helige Ande och visdom, vilka vi kunna anställa för detta behov. Men vi vilja ägna oss

ständigt åt bönen och ordets tjänst. Och det talet behagade hela hopen; och de utvalde Stefanus, en man full av tro och den Helige Ande, och Filippus och Prokorus och Nikanor och Timon och Parmenas och Nikolaus, en proselyt från Antiokia, och dem framställde de för apostlarna. Och de både och lade händerna på dem. ” Apg 6:1–6.

”Ävenså böra diakonerna vara värdiga, icke tvetaliga, icke begivna på mycket vin, icke snikna efter slem vinning, havande trons hemlighet i ett rent samvete. Men även dessa skola först prövas; sedan må de tjäna, om de äro oförvitliga. Ävenså böra kvinnorna vara ärbara, icke klander-sjuka, men nyktra, trogna i allt. Diakonerna skola vara en enda hustrus män, som väl förestå sina barn och sina egna hus. Ty de som hava tjänat väl vinna en god ställning och mycken frimodighet i den tro, som är i Kristus Jesus.” 1 Tim 3:8–13.

”Men jag anbefaller åt eder vår syster Febe, som är i församlingens tjänst i Kenkreä, att I mottagen henne i Herren såsom det höves de heliga, och hjälpen henne i vad sak hon kan behöva eder, ty även hon har själv varit en hjälparinna åt många och åt mig själv. Hälsen Priskilla och Akvilas, mina medarbetare i Kristus Jesus, vilka för mitt liv hava vågat sin hals, och vilka icke allenast jag, utan alla hednaförsamlingarna tacka.” Rom 16:1–4.

(Se även Matt 16:19; 18:15–18, 1 Petr 5:1–3, Rom 16:17–18, 1 Kor 5, Fil 1:27–30, Schmalk SKB s 332, 334, B s 267, 269.)